

مشخصات درس - نیمسال اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵		
عنوان درس: تحلیل سیاست ها و آسیب های اجتماعی		
شماره درس:		
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری		
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی		
روز و ساعت اجرا: چهارشنبه ها ۸ تا ۱۰		
پیش نیاز درس: ندارد		
تعداد دانشجو: ۵ نفر	نماینده دانشجویان:	محل برگزاری کلاس: دانشکده مدیریت
مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر مصطفی امینی رارانی		
آدرس دفتر و شماره تماس: دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی، طبقه دوم.. تلفن: ۳۷۹۲۵۱۵۰		
روز و ساعت مراجعه دانشجویان جهت رفع اشکال و سایر موارد: چهارشنبه ها ساعت ۱۰ تا ۱۲		
آدرس پست الکترونیکی: mostafaaminirarani@gmail.com		
اهداف و روش ها		
شرح درس: مددکاری اجتماعی به عنوان حرفه ای که در تلاقی فرد و جامعه، نیاز و سیاست، و آسیب و حمایت عمل می کند، نیازمند درکی عمیق از سیاست های اجتماعی و سازوکارهای شکل گیری، اجرا و ارزیابی آن ها است. مددکاران اجتماعی نه تنها مجریان سیاست های اجتماعی هستند، بلکه به عنوان مدافعان حقوق گروه های آسیب پذیر، نقش کلیدی در تحلیل، نقد و اصلاح این سیاست ها ایفا می کنند. این درس با رویکردی بین رشته ای، دانشجویان را با مفاهیم، نظریه ها، مدل ها و فرآیندهای تحلیل سیاست اجتماعی و ارتباط آن با آسیب های اجتماعی آشنا می سازد و آنان را برای ایفای نقش مؤثر در عرصه سیاست گذاری و مداخله اجتماعی توانمند می کند		

اهداف کلی درس:

در پایان این درس دانشجو بایدد مفاهیم، فلسفه و کارکردهای سیاست اجتماعی را بداند. سیاست های اجتماعی را در رابطه با بهزیستی و سلامت اجتماعی افراد جامعه بخصوص گروه های در معرض آسیب مورد تجزیه و تحلیل قرار دهد.

اهداف اختصاصی:

دانشجو باید در پایان این درس بتواند:

۱. حیطه شناختی:

- ۱) ایده ها، مفاهیم و تاریخچه پیدایش، توسعه و تحول سیاست اجتماعی را بیان نماید
- ۲) اهمیت و اهداف سیاست اجتماعی در حوزه های مختلف بیکاری و اشتغال، حمایت از کودکان و پیشگیری از کودک آزاری، حمایت از زنان و زن آزاری، ناتوانی ها و معلولیت ها، اعتیاد و مواد مخدر، مسکن و مراقبت های اجتماعی را بیان نماید.
- ۳) فرآیند و مدل های سیاست گذاری اجتماعی را توضیح دهد.
- ۴) تاریخچه و تحولات سیاست اجتماعی در ایران و جهان را بشناسد.
- ۵) فرآیند تحلیل سیاست های اجتماعی را توضیح دهد.
- ۶) برخی از مهمترین سیاست های اجتماعی از جمله نیودیل، بوریج و نظام بیسمارکی را توضیح دهد.
- ۷) ارتباط بین سیاست اجتماعی و دولت رفاه را تشریح نماید.
- ۸) اهمیت پژوهش در سیاست گذاری اجتماعی (evidence-based policy making) را بیان نماید.

۲. حیطه نگرشی:

- ۱) علاقه مندی به مطالعه و پیگیری تحولات سیاست های اجتماعی در ایران و جهان و احساس مسئولیت نسبت به تأثیرات آنها بر زندگی گروه های آسیب پذیر
- ۲) حساسیت و همدلی نسبت به آسیب های اجتماعی مانند بیکاری، کودک آزاری، زن آزاری، معلولیت و اعتیاد و پذیرش ضرورت حمایت اجتماعی از این گروه ها
- ۳) باور به اهمیت عدالت اجتماعی و حقوق شهروندی در طراحی و اجرای سیاست های اجتماعی و نگرش مثبت به نقش دولت در تأمین رفاه اجتماعی
- ۴) پذیرش ضرورت استفاده از شواهد و پژوهش علمی در سیاست گذاری اجتماعی و ارزش گذاری برای تصمیم گیری مبتنی بر داده (evidence-based policy making)
- ۵) تمایل به مشارکت و کنشگری مسئولانه در حوزه مسائل اجتماعی و نگرش انتقادی سازنده نسبت به سیاست های اجتماعی موجود

۳. حیطه مهارتی:

- ۱) توانایی تحلیل و ارزیابی سیاست های اجتماعی با استفاده از مدل ها و فرآیندهای تحلیل سیاست (مانند شناسایی مسئله، تدوین گزینه ها، ارزیابی پیامدها).
- ۲) مهارت تدوین و ارائه پیشنهاد سیاستی برای یکی از حوزه های آسیب اجتماعی (مانند بیکاری، کودک آزاری، اعتیاد) بر اساس شواهد و مدل های سیاست گذاری
- ۳) توانایی طراحی و انجام پژوهش کوچک یا مطالعه موردی در زمینه سیاست اجتماعی و ارتباط دادن یافته ها به فرآیند سیاست گذاری و اصلاح سیاست ها

روش تدریس: در این درس از روش سخنرانی توسط استاد (lecture based) و پرسش و پاسخ و بحث نقادانه فردی و گروهی (student based) بصورت تعاملی استفاده خواهد شد همچنین به منظور کاربردی کردن مباحث ارائه شده در عمل، دانشجو وظیفه دارد به دلخواه خود و راهنمایی استاد مربوطه، یکی از آسیب های اجتماعی (ترجیحا آسیب های نوپدید یا بازپدید) را تحلیل نماید.
وسایل و تجهیزات آموزشی مورد نیاز: کامپیوتر شخص یا لب تاپ، وایت بورد، دیتاشو
روش ارزشیابی: ۱) شرکت فعال در کلاس ها و مشارکت در پرسش و پاسخ ۲) تحلیل سیاست یکی از حوزه های مرتبط با مددکاری اجتماعی (شامل، بیکاری و اشتغال، حمایت از کودکان و پیشگیری از کودک آزاری، حمایت از زنان و زن آزاری، ناتوانی ها و معلولیت ها، اعتیاد و مواد مخدر، مسکن و مراقبت های اجتماعی) ۳) امتحان میان ترم (بنابه صلاحدید) ۴) ارائه کلاسی ۵) امتحان پایان ترم
سیاست ها و قوانین درس: - حضور به موقع و منظم در کلاسها و وقت شناسی - دانشجو بر اساس مطالعات فردی، آمادگی کامل برای شرکت فعال در کلاس و بحث های گروهی داشته باشد. - انجام تکالیف در بازه زمانی مقرر شده - دانشجو می بایست ارائه کلاسی را در زمان مقرر و با بهترین کیفیت علمی ارائه نماید.
نحوه مشارکت فعال فراگیران: - پرسش و پاسخ - طراحی سناریو - بحث گروهی - نقد سیاست ها
شرح وظایف نماینده کلاس: - پنج دقیقه قبل از کلاس حضور داشته باشند - سیستم کامپیوتر و دیتاشو را راه اندازی کنند - هماهنگی های لازم جهت امورات کلاس را انجام دهند
منابع درس
1) Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens 2) Buse K, Mays N, Colombini M, Fraser A, Khan M, Walls H. Making health policy, McGraw Hill; 2012

- 3) Midgley J, Livermore M, editors. The handbook of social policy. Sage publications; 2009.
- 4) Fischer F, Miller GJ, editors. Handbook of public policy analysis: theory, politics, and methods. crc Press; 2006 Dec 21 .
- 5) Knoepfel P, Larrue C, Varone F, Hill M. Public policy analysis. Policy Press; 2011.
- 6) Dunn WN. Public policy analysis. Routledge; 2015 Jul 22.
- 7) James Midgley, Rebecca Surender, Laura Alfes. Handbook of Social Policy and Development. Edward Elgar; 2019

(۷) سن آمارتیا ، توسعه یعنی آزادی، ترجمه محمد سعید نوری نائینی، انتشارات نی، ۱۳۸۵

(۸) مقدمه ای بر سیاستگذاری اجتماعی، کن بلیک مور، ترجمه علی اصغر سعیدی و سعید صادقی جقه، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۵

(۹) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، تونی فیتز پاتریک، ترجمه هرمز همایون پور، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۱.

(۱۰) سازمان بهزیستی کشور (شورای برنامه ریزی)، ۱۳۷۹، به سوی نظام جامع رفاه اجتماعی، تهران، انتشارات سازمان بهزیستی کشور و دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی /

(۱۱) قانون برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران قبل از انقلاب اسلامی ایران تاکنون

(۱۲) ویژه نامه سیاست اجتماعی، فصلنامه رفاه اجتماعی، دوره ۳، شماره ۱۰، ۱۳۸۲.

(۱۳) گزارش های مرتبط با سیاست های اجتماعی مرکز پژوهش های مجلس منابع گسترده اینترنتی و مقالات مرتبط با هر یک از موضوعات

(۱۴) منابع گسترده اینترنتی

جدول زمان بندی درس

جلسه	موضوع	مدرس	نوع کلاس	منبع
۱	آشنایی با درس، اهداف آموزش و مسئولیت های دانشجوی، مقدمه ای بر سیاست اجتماعی و مددکاری اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens
۲	مددکاری اجتماعی برای چیست؟	دکتر امینی	حضور	Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens
۳	مددکاری اجتماعی برای چه کسانی است؟	دکتر امینی	حضور	Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens
۴	لوزی مددکاری اجتماعی و سیاست های اجتماعی کنونی مرتبط با مددکاری اجتماعی (بخش اول)	دکتر امینی	حضور	Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens
۵	لوزی مددکاری اجتماعی و سیاست های اجتماعی کنونی مرتبط با مددکاری اجتماعی (بخش دوم)	دکتر امینی	حضور	Social Work and Social Policy: An Introduction - 2nd Edition, Jonathan dickens
۶	تاریخچه سیاست اجتماعی در ایران و جهان (قانون فقرا، مدرنیسم، پست مدرن، کینز، شومپتر، فوردیسم، پست فوردیسم، جهانی شدن)	دکتر امینی	آفلاین	(۱) مقدمه ای بر سیاستگذاری اجتماعی، کن بلیک مور، ترجمه علی اصغر سعیدی و سعید صادقی جقه، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۵ (۲) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، تونی فیتز پاتریک، ترجمه هرمز همایون پور، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۱

۷	تاریخچه سیاست اجتماعی در ایران و جهان (قانون فقرا، مدرنیسم، پست مدرن، کینز، شومپتر، فوردیسم، پست فوردیسم، جهانی شدن)	دکتر امینی	آفلاین	(۱) مقدمه ای بر سیاستگذاری اجتماعی، کن بلیک مور، ترجمه علی اصغر سعیدی و سعید صادقی جقه، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۵ (۲) نظریه رفاه: سیاست اجتماعی چیست، تونی فیتز پاتریک، ترجمه هرمز همایون پور، موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، ۱۳۸۱
۸	فرآیند و مدل های سیاست گذاری اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Knoepfel P, Larrue C, Varone F, Hill M. Public policy analysis. Policy Press; 2011
۹	میان ترم	-	حضور	-
۱۰	فرآیند و مدل های سیاست گذاری اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Knoepfel P, Larrue C, Varone F, Hill M. Public policy analysis. Policy Press; 2011
۱۱	تحلیل سیاست های اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Buse K, Mays N, Colombini M, Fraser A, Khan M, Walls H. Making health policy, McGraw Hill; 2012
۱۲	تحلیل سیاست های اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Buse K, Mays N, Colombini M, Fraser A, Khan M, Walls H. Making health policy, McGraw Hill; 2012
۱۳	تحلیل سیاست های اجتماعی	دکتر امینی	حضور	Buse K, Mays N, Colombini M, Fraser A, Khan M, Walls H. Making health policy, McGraw Hill; 2012
۱۴	مروری بر گزارش بوریج (سیاست اجتماعی بریتانیا) و نظام بیسمارک (سیاست اجتماعی آلمان)	دکتر امینی	حضور	گزارش های مرتبط
۱۵	ارائه دانشجویان	دانشجو	حضور	-

۱۶	ارائه دانشجویان	دانشجو	حضورى	-
۱۷	ارائه دانشجویان	دانشجو	حضورى	-